

STAROSTA ŁAŃCUCKI
OŚ – I.6222.12.2020

D E C Y Z J A

Działając na podstawie:

- art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (*Dz.U.2020.256 t.j. z dnia 2018.12.20*)
- art. 202, 214 ust. 5, art. 215 i 378 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (*Dz.U.2020.1219 t.j. z dnia 09.07.2020 r.*), w związku z § 3 ust. 1 pkt 104a, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (*Dz.U. 2019 poz. 1839*);
- pkt 6, ppkt 8 lit a załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (*Dz. U. z 2014 r., poz. 1169*);

po rozpatrzeniu wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego wydanego dla Pana **Bartosza Urban** zam.: **Rakszawa 421/2; 37-111 Rakszawa**, znak: **OŚ – I.6222.8.2015**; z dnia 28.04.2016 r. na eksploatację instalacji do chowu lub hodowli drobiu o więcej niż 40 000 stanowisk dla drobiu, zlokalizowaną w miejscowości Wydrze na działkach o numerach ewidencyjnych: 634/1, 635/2, 636, 638, obręb 106 Wydrze, gmina Rakszawa,

o r z e k a m

I. Zmieniam za zgodą stron własną decyzję znak: **OŚ – I.6222.8.2015**; z dnia 28.04.2016 r. na eksploatację instalacji do chowu lub hodowli drobiu o więcej niż 40 000 stanowisk dla drobiu, zlokalizowaną w miejscowości Wydrze na działkach o numerach ewidencyjnych: 634/1, 635/2, 636, 638, obręb 106 Wydrze, gmina Rakszawa, w następujący sposób:

I.1. Po punkcie 1.2.2. dotyczącym parametrów technologicznych dodaje się punkty: I.3., 1.4., 1.5. o następującym brzmieniu:

„**1.3.** W celu ograniczenia całkowitych emisji azotu (w konsekwencji emisji amoniaku) wydalanego przy zaspokajaniu potrzeb żywieniowych zwierząt zastosowana będzie kombinacja technik określonych w BAT 3:

- zmniejszenie zawartości surowego białka poprzez zastosowanie diety zrównoważonej pod względem zawartości azotu w oparciu o potrzeby energetyczne i przyswajalne aminokwasów,
- żywienie wieloetapowe, w którym skład diety jest dostosowany do specyficznych wymogów danego okresu produkcji,
- dodawanie kontrolowanych ilości istotnych aminokwasów do diety ubogiej w surowe białko,
- stosowanie dopuszczalnych dodatków paszowych, które zmniejszają całkowitą ilość wydalanego azotu.

1.4. W celu ograniczenia całkowitych emisji wydalanego fosforu przy zaspokajaniu potrzeb żywieniowych zwierząt zastosowana będzie kombinacja technik określonych w BAT 4:

- żywienie wieloetapowe, w którym skład diety jest dostosowany do specyficznych wymagań danego okresu produkcji,
- stosowanie dopuszczonych dodatków paszowych, które zmniejszają całkowitą ilość wydalanego fosforu (np. fitazy),
- wykorzystywanie wysokostrawnych nieorganicznych fosforanów w celu częściowego zastąpienia konwencjonalnych źródeł fosforu w paszach.

1.5. W celu zapewnienia efektywnego zużycia wody zastosowana będzie kombinacja technik określonych w BAT 5:

- prowadzenie pomiaru zużycia wody w oparciu o wodomierze (BAT 5a),
- bieżąca kontrola sieci wodociągowej i instalacji produkcyjnej (linie pojenia) i natychmiastowa likwidacja stwierdzanych usterek czy nieprawidłowej pracy instalacji (BAT5b),
- mycie pomieszczeń inwentarskich po każdym cyklu hodowlanym przy pomocy wysokociśnieniowych urządzeń, z użyciem gorącej wody pod ciśnieniem i środków dezynfekcyjnych (BAT 5c); Ponadto do mycia pomieszczeń po każdym cyklu produkcyjnym wykorzystywane będą zmagazynowane wody opadowe,
- regularne kontrolowanie i korygowanie (w razie potrzeby) urządzeń do dystrybucji wody (BAT 5e). *(Wszelkie usterki systemu tj. niekontrolowane wycieki z instalacji, uszkodzenia poszczególnych poidłek kropelkowych usuwane będą na bieżąco.)*

I.2 Punkt I.2.2. otrzymuje nowe brzmienie:

„ I.2.2. Rodzaj emitowanych substancji z emitorów instalacji mechanicznej wentylacji wywiewnej w budynkach kurników: amoniak, pył ogółem, pył zawieszony PM 10 i pył zawieszony PM 2,5.

I.3. Punkt I.2.3. otrzymuje nowe brzmienie:

„I.2.3. Dopuszczalne wielkości emisyjne dla substancji wprowadzanych do powietrza oraz warunki wprowadzania do powietrza gazów i pyłów z instalacji do chowu lub hodowli drobiu.

Dopuszczalne wielkości emisyjne dla substancji wprowadzanych do powietrza oraz warunki wprowadzania do powietrza gazów i pyłów z instalacji do chowu lub hodowli drobiu dla przyjętych wariantów pracy instalacji ustala się na poziomie określonym w poniższej tabeli.

Tabela 1

Symbol	Nazwa emitora	Wysokość m	Przekrój m	Prędkość gazów m/s	Temp. gazów K	Xe m	Ye m	Nazwa zanieczyszczenia	Emisja maks. kg/h	Emisja roczna Mg/rok
E1	wentylator nr 1	2,0 B	0,45	2,27	293	255	567,4	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,001711 0,001649 0,0000907 0,000795	0,0062 0,00524 0,0002881 0,002525
E2	wentylator nr 2	1,5 B	1	7,78	293	252,3	557,7	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,02896 0,02791 0,001535 0,01345	0,1049 0,0886 0,00488 0,0427
E3	wentylator nr 3	2,0 B	0,45	2,27	293	248,4	547,5	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,001711 0,001649 0,0000907 0,000795	0,0062 0,00524 0,0002882 0,002526
E4	wentylator nr 4	2,0 B	0,45	2,27	293	244	540,1	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,001711 0,001649 0,0000907 0,000795	0,0062 0,00524 0,0002882 0,002526
E5	wentylator nr 5	2,0 B	0,45	2,27	293	241	531	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,001711 0,001649 0,0000907 0,000795	0,0062 0,00524 0,0002882 0,002526
E6	wentylator nr 6	1,5 B	1	7,78	293	238,8	520,5	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,02896 0,02791 0,001535 0,01345	0,1049 0,0886 0,00488 0,0427
E7	wentylator nr 7	2,0 B	0,45	2,27	293	233,8	512,3	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,001711 0,001649 0,0000907 0,000795	0,0062 0,00524 0,0002882 0,002526
E8	wentylator nr 8	2,0 B	0,45	2,27	293	215,9	466,5	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,001825 0,001759 0,0000967 0,000848	0,00661 0,00559 0,0003075 0,002694
E9	wentylator nr 9	2,0 B	0,45	2,27	293	211,5	455,2	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,001825 0,001759 0,0000967 0,000848	0,00661 0,00559 0,0003075 0,002694
E10	wentylator nr 10	1,5 B	1	7,78	293	207,9	443	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,03089 0,02977 0,001637 0,01435	0,1119 0,0946 0,0052 0,0456
E11	wentylator nr 11	2,0 B	0,45	2,27	293	202,9	433,7	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,001825 0,001759 0,0000967 0,000848	0,00661 0,00559 0,0003075 0,002694
E12	wentylator nr 12	2,0 B	0,45	2,27	293	198,2	421,3	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,001825 0,001759 0,0000967 0,000848	0,00661 0,00559 0,0003075 0,002694
E13	wentylator nr 13	1,5 B	1	7,78	293	195,2	410,8	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,03089 0,02977 0,001637 0,01435	0,1119 0,0946 0,0052 0,0456
E14	wentylator nr 14	2,0 B	0,45	2,27	293	190,5	400,6	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,001825 0,001759 0,0000967 0,000848	0,00661 0,00559 0,0003075 0,002694

Symbol	Nazwa emitora	Wysokość m	Przekrój m	Prędkość gazów m/s	Temp. gazów K	Xe m	Ye m	Nazwa zanieczyszczenia	Emisja maks. kg/h	Emisja roczna Mg/rok
E15	wentylator nr 15	2,0 B	0,45	2,27	293	300	502,3	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,00232 0,002236 0,000123 0,001078	0,0084 0,0071 0,000391 0,00342
E16	wentylator nr 16	2,0 B	0,65	0,92	293	296,7	493	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,001963 0,001892 0,0001041 0,000912	0,00711 0,00601 0,000331 0,002897
E17	wentylator nr 17	1,5 B	1	7,78	293	290,9	483,9	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm siarkowodór	0,0393 0,0378 0,002082 0,01824 0,000497	0,1422 0,1202 0,00661 0,0579 0,00301
E18	wentylator nr 18	2,0 B	0,45	2,27	293	289,5	472,3	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,00232 0,002236 0,000123 0,001078	0,0084 0,0071 0,000391 0,00342
E19	wentylator nr 19	1,5 B	1	7,78	293	283,1	462,3	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,0393 0,0378 0,002082 0,01824	0,1422 0,1202 0,00661 0,0579
E20	wentylator nr 20	2,0 B	0,65	0,92	293	279,8	452,7	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,001963 0,001892 0,0001041 0,000912	0,00711 0,00601 0,000331 0,002897
E21	wentylator nr 21	2,0 B	0,45	2,27	293	277,1	444,2	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,00232 0,002236 0,000123 0,001078	0,0084 0,0071 0,000391 0,00342
E22	wentylator nr 22	2,0 B	0,45	2,27	293	265,5	411,6	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,002142 0,002064 0,0001135 0,000995	0,00776 0,00656 0,000361 0,003162
E23	wentylator nr 23	1,5 B	1	7,78	293	261,6	402,2	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,0362 0,0349 0,001921 0,01684	0,1313 0,1109 0,0061 0,0535
E24	wentylator nr 24	2,0 B	0,65	0,92	293	258,6	394,3	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,001812 0,001747 0,0000961 0,000842	0,00656 0,00555 0,0003053 0,002675
E25	wentylator nr 25	2,0 B	0,45	2,27	293	255,3	384,9	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,002142 0,002064 0,0001135 0,000995	0,00776 0,00656 0,000361 0,003162
E26	wentylator nr 26	2,0 B	0,65	0,92	293	251,4	376,1	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,001812 0,001747 0,0000961 0,000842	0,00656 0,00555 0,0003053 0,002675
E27	wentylator nr 27	1,5 B	1	7,78	293	245,4	367	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,0362 0,0349 0,001921 0,01684	0,1313 0,1109 0,0061 0,0535
E28	wentylator nr 28	2,0 B	0,45	2,27	293	242,6	356,2	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,002142 0,002064 0,0001135 0,000995	0,00776 0,00656 0,000361 0,003162

Symbol	Nazwa emitora	Wysokość m	Przekrój m	Prędkość gazów m/s	Temp. gazów K	Xe m	Ye m	Nazwa zanieczyszczenia	Emisja maks. kg/h	Emisja roczna Mg/rok
E29	wentylator nr 29	2,0 B	1,2	6,14	293	338,8	500,4	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,0732 0,0706 0,00388 0,034	0,2651 0,2241 0,01232 0,108
E30	wentylator nr 30	2,0 B	0,65	0,92	293	332,5	486,6	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,00322 0,003104 0,0001707 0,001496	0,01166 0,00986 0,000542 0,00475
E31	wentylator nr 31	2,0 B	0,45	2,27	293	326,7	474,5	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,00381 0,00367 0,0002018 0,001768	0,01379 0,01165 0,000641 0,00562
E32	wentylator nr 32	2,0 B	0,65	0,92	293	321,5	460,1	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,001971 0,0019 0,0001045 0,000916	0,00714 0,00603 0,000332 0,002906
E33	wentylator nr 33	2,0 B	0,45	2,27	293	316	447,7	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,00381 0,00367 0,0002018 0,001768	0,01379 0,01165 0,000641 0,00562
E34	wentylator nr 34	2,0 B	0,65	0,92	293	311,8	436,7	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,00322 0,003104 0,0001707 0,001496	0,01166 0,00986 0,000542 0,00475
E35	wentylator nr 35	2,0 B	0,65	0,92	293	294,7	394,3	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,002684 0,002587 0,0001423 0,001247	0,00972 0,00822 0,000452 0,00396
E36	wentylator nr 36	2,0 B	0,45	2,27	293	291,1	383,5	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,00317 0,003057 0,0001681 0,001473	0,01149 0,00971 0,000534 0,00468
E37	wentylator nr 37	2,0 B	0,65	0,92	293	286,2	371,6	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,002684 0,002587 0,0001423 0,001247	0,00972 0,00822 0,000452 0,00396
E38	wentylator nr 38	2,0 B	0,45	2,27	293	282	360,9	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,00317 0,003057 0,0001681 0,001473	0,01149 0,00971 0,000534 0,00468
E39	wentylator nr 39	2,0 B	0,65	0,92	293	276,3	348,8	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,002684 0,002587 0,0001423 0,001247	0,00972 0,00822 0,000452 0,00396
E40	wentylator nr 40	1,5 B	1,2	6,14	293	275,4	329,2	amoniak pył ogółem -w tym pył do 2,5 µm -w tym pył do 10 µm	0,061 0,0588 0,00323 0,02834	0,2209 0,1867 0,01027 0,09

Legenda: P -powierzchniowy, L -liniowy, Z -zadaszony B -wylot boczny

Decyzja Starosty Łańcuckiego znak: OŚ – I.6222.12.2020, z dnia 29 grudnia 2020 roku.

Dodaję Tabelę 1A:

„Tabela 1A

Poziom emisji związany z najlepszymi dostępnymi technikami (BAT-AEL) dla emisji amoniaku do powietrza z każdego budynku dla brojlerów od dnia 21.02.2021 r. wynosi:

Kategoria zwierząt	BAT-AEL * kg NH ₃ / stanowisko dla zwierzęcia / rok
Chów brojlerów o końcowej masie do 2,5 kg	0,08

*w warunkach standardowych suchego gazu w temperaturze 273,15K i pod ciśnieniem 101,3kPa

I.4. Punkt I.2.4. otrzymuje brzmienie:

Określam maksymalną dopuszczalną emisję roczną z instalacji od dnia 21.02.2021 r.:

Tabela: Łączna emisja roczna i maksymalna

Nazwa zanieczyszczenia	Emisja roczna [Mg]
pył ogółem	1,631
w tym pył do 2,5 µm	0,2467
w tym pył do 10 µm	0,879
amoniak	1,717

I.5. Punkt I.9.2 otrzymuje brzmienie:

„I.9.2. Zakres i sposób monitorowania instalacji w zakresie oddziaływań akustycznych.

– Monitoring hałasu, emitowanego z instalacji do chowu lub hodowli drobiu należy prowadzić zgodnie z aktualnym rozporządzeniem w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody z częstotliwością jeden raz na dwa lata.

– Pomiary hałasu określające oddziaływanie akustyczne instalacji objętej pozwoleniem zintegrowanym na tereny chronione akustycznie będą prowadzone w punkcie referencyjnym zlokalizowanym przy budynku mieszkalnym na działce o nr ewid. 631 położonej w m. Wydrze (adres: Wydrze 222; 37 -111 Rakszawa).

– Pomiary hałasu w środowisku przeprowadzone będą również po każdej zmianie procedury pracy instalacji lub wymianie urządzeń emitujących hałas w instalacji.

– Wyniki pomiarów hałasu należy przekazywać właściwym organom ochrony środowiska w terminach i sposobach prezentacji określonych w aktualnych przepisach prawa.

I.6. Punkt I.9.3 otrzymuje brzmienie:

„I.9.3. Zakres i sposób monitorowania emisji zanieczyszczeń do powietrza

Monitoring emisji do powietrza należy prowadzić metodą bilansową poprzez określanie wielkości emisji substancji wprowadzanych do powietrza z instalacji do chowu lub hodowli drobiu na podstawie wielkości obsady kurników w poszczególnych cyklach, zużycia paliwa, ilości rzutów i długości cykli hodowlanych, czasu pracy wentylatorów przy zastosowaniu wskaźników emisji:

- od dnia 21.02.2021r. prowadzony będzie monitoring emisji amoniaku do powietrza z każdego budynku inwentarskiego przy zastosowaniu bilansu masowego azotu - z częstotliwością co najmniej raz w roku dla każdej kategorii zwierząt z uwzględnieniem technik monitorowania podanych w decyzji wykonawczej Komisji UE 2017/302 z dnia 15 lutego 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik BAT w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń (BAT 25a),

- od dnia 21.02.2021r. prowadzony będzie monitoring emisji pyłu do powietrza poprzez oszacowanie z wykorzystaniem wskaźników emisji - z częstotliwością co najmniej raz w roku dla każdej kategorii zwierząt z uwzględnieniem technik monitorowania podanych w decyzji wykonawczej Komisji UE 2017/302 z dnia 15 lutego 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik BAT w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń (BAT 27b). V.4.3,

- monitoring emisji poszczególnych zanieczyszczeń corocznie będzie się odbywał tą samą wybraną metodą i będzie obejmował całą instalację, w tym emisję z silosów na paszę,

I.7. Punkt I.9.4 otrzymuje brzmienie:

„I.9.4. Zakres i sposób monitorowania odpadów

A) Prowadzący instalację będzie rejestrował i przechowywał dane dotyczące:

- rodzaju i ilości odpadów,
- ilości odpadów przekazanych do odzysku lub unieszkodliwiania,

według wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów oraz z wykorzystaniem wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych.

B) Od dnia 21.02.2021 r. prowadzony będzie monitoring całkowitej ilości azotu i fosforu wydalanego w oborniku poprzez oszacowanie w oparciu o analizę obornika z oznaczeniem całkowitej zawartości azotu i fosforu - co najmniej raz w roku dla każdej kategorii zwierząt z uwzględnieniem technik monitorowania podanych w decyzji wykonawczej Komisji UE 2017/302 z dnia 15 lutego 2017r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik BAT w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń (BAT 24b).

C) Powiązana z BAT całkowita zawartość wydalanego azotu i fosforu w odchodach brojlerów, nie będzie przekraczać wskaźników określonych w tabeli poniżej:

Grupa zwierząt	ilość wydalanego azotu kg N /stanowisko dla zwierzęcia /rok	Ilość wydalanego fosforu kg P ₂ O ₅ /stanowisko dla zwierzęcia /rok
Brojlery	0,6	0,25

I.8. Punkt I.9.6 otrzymuje brzmienie:

„I.9.6. . Zasady gromadzenia i przekazywania wyników monitoringu

Wszelkie badania i pomiary prowadzone w ramach monitoringu instalacji wykonywane będą zgodnie z obowiązującymi metodykami i normami, a wyniki tych badań będą rejestrowane i przechowywane przez okres obowiązywania pozwolenia.

Prowadzący instalację jest obowiązany przekazywać wyniki wykonywanych pomiarów organowi ochrony środowiska, który wydał pozwolenie na prowadzenie instalacji oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska na warunkach określonych w obowiązujących przepisach.

Na bieżąco prowadzona będzie analiza wszystkich danych uzyskiwanych z monitoringu oraz podejmowane będą stosowne działania z niej wynikające. Przeprowadzenie tej analizy i podjęte działania będą dokumentowane."

I.9. Punkt I.12.2. otrzymuje brzmienie:

„I.12.2. Metody ochrony powietrza

Zapobieganie i minimalizowanie oddziaływania instalacji na jakość powietrza atmosferycznego polegać będzie na:

- hodowli drobiu w budynkach z wydajną wentylacją mechaniczną, zapobieganiu lub skutecznym ograniczaniu wprowadzania do środowiska substancji, poprzez stosowanie właściwego żywienia i zbilansowanie dawki żywieniowej w celu zminimalizowania ilości azotu, będącego przyczyną emisji amoniaku do powietrza, stosowaniu do celów drewna i wysokiej jakości węgla (o małej zawartości siarki i popiołu), którego spalanie powoduje stosunkowo małe emisje substancji zanieczyszczających, systematycznym usuwaniu obornika bezpośrednio po skończonym procesie produkcyjnym,
- w celu ograniczenia emisji amoniaku do powietrza z przechowywania obornika stałego, w instalacji zastosowana będzie technika w ramach BAT 14:
 - zmniejszenie stosunku powierzchni obszaru uwalniającego emisję do objętości przyzmy obornika stałego (BAT 14a);
 - odchody stałe gromadzone będą na przykrywanej przyczepie ciągnikowej lub rozrzutniku obornika i wywożone poza teren instalacji (BAT 14b).
- w celu ograniczenia emisji pyłów z każdego budynku dla zwierząt w instalacji zastosowana będzie kombinacja technik mająca na celu ograniczenie wytwarzania pyłów wewnątrz budynków w ramach BAT 11:
 - technologia podawania paszy do budynków (linia rozprowadzająca z wykorzystaniem silosów magazynowych i układów zamkniętych przenośników ślimakowych) oraz automatyczne linie podawania paszy będą gwarantowały minimalizację rozsypywania paszy na etapie dostarczania do karmienia,
- w celu zapobiegania emisjom zapachów do powietrza i ich skutkom w instalacji zastosowana będzie technika w ramach BAT 13:
 - utrzymywanie zwierząt i powierzchni w stanie czystym, suchym poprzez utrzymanie wysokiego stopnia higieny (BAT 13b) poprzez:

- unikanie rozsypywania paszy (automatyczne linie podawania paszy) i rozlewania wody (automatyczne linie pojenia),
- systematyczne sprzątanie miejsc utrzymywania zwierząt (2-3 razy w tygodniu odchody z kurników usuwane będą zgarniaczami taśmowymi i kierowane do poprzecznie ustawionego zbiorczego przenośnika taśmowego i transportowane na zewnątrz kurników do podstawionej przyczepy ciągnikowej (przykrywanej), a następnie na płytę gnojową).
- zastosowanie wydajnego systemu wentylacji mechanicznej, sterowania temperaturą w obiektach z możliwością ręcznej korekcy ustawień,
- zastosowanie dobrej jakości poidel uniemożliwiających rozlewanie wody przez ptaki, co przeciwdziała wzrostowi emisji głównie amoniaku do powietrza,
- stosowanie dobrej jakości słomy do ścielenia posadzek,
- systematyczne usuwanie obornika bezpośrednio po zakończeniu cyklu produkcyjnego w obiekcie,
- maksymalne skrócenie cykli produkcyjnych poprzez zastosowanie odpowiednich technologii chowu, metod żywienia oraz pasz odpowiedniej jakości.

I.10. Po punkcie I.13 dodaje się punkt I.13.A o następującym brzmieniu:

„I.13.A. Metody zapewnienia ochrony przed pożarem

- Instalacje gaśnicze i urządzenia p.poż. będą na bieżąco serwisowane. Gaśnice będą sprawdzane i konserwowane wg przyjętych harmonogramów i zgodnie z przepisami. Serwis gaśnic i urządzeń ppoż. wykonywany będzie przez specjalistyczną firmę zewnętrzną.
- Monitoring stanu technicznego instalacji elektrycznej prowadzony będzie raz na 5 lat.
- Spełnione będą wymagania w zakresie wyznaczonych placów magazynowych oraz warunki zaopatrzenia w wodę wynikające z odrębnych przepisów.
- Zostanie opracowana i wdrożona instrukcja postępowania na wypadek pożaru oraz innych zagrożeń.
- Pracownicy będą przeszkoleni z zasad BHP, ppoż. oraz przepisów ochrony środowiska.
- Prowadzona będzie codzienna kontrola magazynowanych odpadów, stanu technicznego pojemników i kontenerów.
- Szkolenie z zakresu obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego będzie się odbywać minimum raz na trzy lata.
- Oznakowany zostanie teren zakazem używania ognia otwartego i palenia tytoniu.
- Prace pożarowo niebezpieczne prowadzone będą zgodnie z instrukcją takich prac.
- Urządzenia przeciwpożarowe oraz gaśnice będą utrzymywane w pełnej sprawności technicznej oraz będzie do nich zapewniony swobodny dostęp min. 1m.
- Drogi dojazdowe do budynków utrzymywane będą w ciągłej przejezdności."

II. Pozostałe ustalenia decyzji Starosty Łańcuckiego znak: OŚ – I.6222.8.2015; z dnia 28.04.2016 r. pozostają bez zmian.

Uzasadnienie

W dniu 12.10.2020 r. do Starosty Łańcuckiego wpłynął wniosek Pana Bartosza Urban zam.: Rakszawa 421/2; 37-111 Rakszawa, o zmianę decyzji Starosty Łańcuckiego znak: OŚ – I.6222.8.2015; z dnia 28.04.2016 r. udzielającej pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji do chowu lub hodowli drobiu o więcej niż 40 000 stanowisk dla drobiu, zlokalizowanej w miejscowości Wydrze na działkach o numerach ewidencyjnych: 634/1, 635/2, 636, 638, obręb 106 Wydrze, gmina Rakszawa.

Potrzeba zmiany decyzji wynika z przeprowadzonej przez organ analizy instalacji w zakresie spełniania wymagań najlepszych dostępnych technik określonych w decyzji wykonawczej Komisji Europejskiej (UE) 2017/302 z dnia 15 lutego 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE.

Instalacja ta zaklasyfikowana została zgodnie z pkt 6 ppkt 8 lit. a) załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r. poz. 1169), do instalacji do chowu lub hodowli drobiu o więcej niż 40 000 stanowisk, tym samym na jej funkcjonowanie wymagane było uzyskanie pozwolenia zintegrowanego.

Organem właściwym do zmiany pozwolenia zintegrowanego na podstawie art. 378 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2019.1396 ze zm.), w związku z § 3 ust. 1 pkt 104 lit. a) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r., w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019.1839 t.j.) jest Starosta Powiatu Łańcuckiego.

Zawiadomieniem z dnia 16.10.2020 r. znak: OŚ-I.6222.12.2020 poinformowano o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego dla przedmiotowej instalacji oraz ogłoszono, że przedmiotowy wniosek został umieszczony w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

Zgodnie z art. 209 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska wersja elektroniczna przedmiotowego wniosku przesłana została Ministrowi Środowiska za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Wnioskowane zmiany przedmiotowego pozwolenia zintegrowanego nie stanowią istotnej zmiany instalacji w rozumieniu art. 3 pkt 7 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zmiany decyzji dokonano w trybie art. 163 Kpa, w związku z art. 192 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 163 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego organ administracji publicznej może uchylić lub zmienić decyzję, na mocy której strona nabyła prawo, także w innych przypadkach oraz na innych zasadach niż określone w niniejszym rozdziale, o ile przewidują to przepisy szczególne. Tego rodzaju przepisem szczególnym jest art. 192 ustawy Prawo ochrony środowiska określający zasady zmiany pozwolenia zintegrowanego.

Decyzja Starosty Łańcuckiego znak: OŚ – I.6222.12.2020, z dnia 29 grudnia 2020 roku.

Przedmiotem wniosku jest zmiana pozwolenia zintegrowanego wynikająca z konieczności dostosowania instalacji do wymagań określonych w konkluzjach BAT, w następującym zakresie:

- 1) określenia wartości całkowitego wydalanego azotu, zgodnie z tabelą 1.1. Konkluzji BAT,
- 2) określenia wartości całkowitego wydalanego fosforu, zgodnie z tabelą 1.2. Konkluzji BAT,
- 3) określenia wartości dopuszczalnej emisji amoniaku do powietrza, zgodnie z tabelą 3.1. Konkluzji BAT,
- 4) określenia sposobu monitorowania ilości azotu i fosforu wydalanych w oborniku dla każdej kategorii zwierząt, zgodnie z BAT 24 Konkluzji BAT,
- 5) wskazania sposobu monitorowania emisji amoniaku do powietrza, zgodnie z BAT 25 Konkluzji,
- 6) wskazania sposobu monitorowania emisji pyłu do powietrza, zgodnie z BAT 27 Konkluzji.

Uwzględniając wniosek prowadzącego instalację - P. Bartosza Urbana, aktualny stan prawny oraz wymogi najlepszej dostępnej techniki i konieczność dostosowania instalacji do wymagań określonych w konkluzjach BAT, wprowadziłem w decyzji własnej znak: OŚ – I.6222.8.2015; z dnia 28.04.2016 r., następujące zmiany dotyczące:

- wartości całkowitego wydalanego azotu (zgodnie z tabelą 1.1 zawartą w ww. Konkluzjach) i fosforu (zgodnie z tabelą 1.2 zawartą w ww. Konkluzjach),
- wartości dopuszczalnej emisji amoniaku do powietrza (zgodnie z tabelą 3.1 zawartą w ww. Konkluzjach),
- sposobu monitorowania ilości azotu i fosforu wydalanych w oborniku (zgodnie z BAT 24),
- sposobu monitorowania emisji amoniaku do powietrza (zgodnie z BAT 25),
- sposobu monitorowania emisji pyłu do powietrza (zgodnie z BAT 27)

Przeprowadzono analizę zgodności funkcjonowania instalacji z Konkluzjami z dnia 15 lutego 2017 r. dotyczącymi najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń, zgodnie z dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (Dz. U. Unii Europejskiej L 43/231):

Analiza zapisów Decyzji wykonawczej Komisji Europejskiej (UE) 2017/302 z dnia 15 lutego 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) dla intensywnego chowu drobiu lub świń zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE (notyfikowanej jako dokument nr C(2017) 688)
w odniesieniu do instalacji do chowu lub hodowli drobiu o zdolności produkcyjnej wynoszącej 42 600 stanowisk.

PRZEDMIOT ANALIZY :

Decyzja Starosty Łańcuckiego znak: OŚ-I.6222.8.2015 z dnia 28 kwietnia 2016 r., którą udzielono P. Bartoszowi Urban pozwolenia zintegrowanego na eksploatację instalacji do chowu lub hodowli drobiu o więcej niż 40 000 stanowisk dla drobiu, zlokalizowana w miejscowości Wydrze na działkach o numerach ewidencyjnych: 634/1, 635/2, 636, 638, obręb 106 Wydrze, gmina Rakszawa, powiat Łańcucki.

Wymogi BAT	Stan istniejący	Spełnienie wymogów BAT
1.1. SYSTEMY ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKOWEGO (EMS) BAT 1. W celu poprawy ogólnej efektywności środowiskowej gospodarstw w ramach BAT należy zapewniać wdrażanie i przestrzeganie systemu zarządzania środowiskowego zawierającego w sobie wszystkie następujące cechy:		
1.1. zaangażowanie kierownictwa, w tym kadry kierowniczej wyższego szczebla; 1.2. określenie przez kierownictwo polityki ochrony środowiska, która obejmuje ciągłe doskonalenie efektywności środowiskowej instalacji; 1.3. planowanie i ustalenie niezbędnych procedur, celów i zadań w powiązaniu z planami finansowymi i inwestycjami; 1.4. wdrożenie procedur ze szczególnym uwzględnieniem: a) struktury i odpowiedzialności; b) szkoleń, podnoszenia świadomości i kompetencji; c) komunikacji; d) zaangażowania pracowników; e) dokumentacji; f) wydajnej kontroli procesu; g) programów obsługi technicznej; h) gotowości na sytuacje awaryjne i reagowania na nie; i) zapewnienia zgodności z przepisami dotyczącymi środowiska; 1.5. sprawdzanie efektywności i podejmowanie działań korygujących, ze szczególnym uwzględnieniem: a) monitorowania i pomiarów (zob. również sprawozdanie referencyjne JRC dotyczące monitorowania emisji do powietrza i wody przez instalacje IED – ROM); b) działań naprawczych i zapobiegawczych; c) prowadzenia zapisów; d) niezależnego (jeżeli jest to możliwe) audytu	Do chwili obecnej w zakładzie nie został wdrożony System zarządzania środowiskowego (SZŚ), jednak funkcjonują poszczególne jego elementy. Określone zostały cele związane z ochroną środowiska i dbałością o właściwy jego stan. Prowadzona jest na bieżąco analiza porównawcza dotycząca efektywności energetycznej, dobór urządzeń emisji zanieczyszczeń do powietrza, emisji ścieków, zużycia wody i generowania odpadów. Praca instalacji jest objęta monitoringiem środowiskowym oraz monitoringiem technologicznym. Prowadzony jest monitoring w zakresie: – wykorzystania zasobów środowiskowych (wody, energii, surowców, paliw) – emisji odpadów; – emisji ścieków; – kontroli procesów technologicznych; – kontroli produktów; – kontroli magazynowania odpadów. Właściciel prowadzi bieżący nadzór nad procesami technologicznymi, jak również dokonuje ocen i sprawozdań. – prowadzona jest kontrola wizualna instalacji, – zastosowano systemy zabezpieczające przed pożarem i wybuchem, – zamontowane zostały hydranty p.poż., i ręczny sprzęt gaśniczy, – wentylacja budynków inwentarskich – wyposażenie instalacji w sorbenty - piasek,	BAT 1.1. zgodny BAT 1.2. zgodny BAT 1.3. zgodny BAT 1.4. zgodny BAT 1.5. zgodny BAT 1.6. zgodny

wewnętrznego lub zewnętrznego w celu określenia, czy system zarządzania środowiskowego jest zgodny z zaplanowanymi ustaleniami oraz czy jest właściwie wdrożony i utrzymywany; 1.6. przegląd systemu zarządzania środowiskowego przeprowadzany przez kadre kierowniczą wyższego szczebla pod kątem stałej przydatności systemu, jego prawidłowości i skuteczności;		
1.7 Podążanie za rozwojem czystszych technologii;	Właściciel śledzi nowoczesne technologie pod kątem ich czystości oraz możliwości wykorzystania/ zastosowania w prowadzonej instalacji, poprzez m.in. lekturę prasy branżowej, udział w szkoleniach itp.	BAT 1.7. zgodny
1.8. Uwzględnienie – na etapie projektowania nowego zespołu urządzeń i przez cały okres jego eksploatacji – wpływu na środowisko wynikającego z ostatecznego wycofania instalacji z eksploatacji;	Dla instalacji na bieżąco wyznaczane są cele i zadania związane z podejmowaniem działań inwestycyjnych mających na celu zapewnienie eksploatacji instalacji w najlepszym standardzie. Dla instalacji planowane są bieżące konserwacje oraz większe modernizacje z uwzględnieniem ustalenia niezbędnych procedur i finansowania. We wniosku o wydanie PZ ustalono sposoby postępowania w przypadku zakończenia eksploatacji instalacji, w tym sposoby usunięcia negatywnych skutków powstałych w środowisku w wyniku prowadzonej eksploatacji, gdy są one przewidywane.	BAT 1.8. zgodny
1.9. Stosowanie sektorowej analizy porównawczej (np. sektorowy dokument referencyjny EMAS) w regularnych odstępach czasu. Szczególnie w odniesieniu do intensywnej hodowli drobiu lub świń do BAT należą następujące cechy systemu zarządzania środowiskowego:	Zakład regularnie prowadzi sektorowe analizy porównawcze służące identyfikacji oraz ocenie głównych czynników wpływających na potrzebę i zasadność prowadzenia działalności w danym sektorze. Ponadto, na podstawie art. 216 ust. 1 pkt. 1) ustawy Prawo ochrony środowiska Starosta Łańcucki przeprowadza co 5 lat analizę warunków obowiązującego pozwolenia zintegrowanego udzielonego Spółce.	BAT 1.9. zgodny
1.10. Wdrożenie planu zarządzania hałasem (zob. BAT 9);	Praca instalacji jest dokumentowana na obowiązujących wzorach dokumentów oraz z wykorzystaniem oprogramowania technicznego (raporty, sprawozdania, dokumenty ewidencyjne itp.) mających na celu wydajną kontrolę procesu jak i zapewniających możliwość szczegółowej analizy. Instalacja prowadzona jest pod nadzorem technologa w celu zapewnienia stałej kontroli parametrów prowadzenia procesu i jego zgodności z wymaganiami formalnymi.	BAT 1.10. zgodny
1.11. Wdrożenie planu zarządzania zapachami (zob. BAT 12);	Wykaz strumieni ścieków i gazów odlotowych będzie zgodny z wymogami BAT. Opis w punkcie Bat 3 ppt 3.2 i 3.3	BAT 1.11. zgodny

1.2 DOBRE GOSPODAROWANIE

BAT 2. Aby zapobiec wywieraniu wpływu na środowisko, lub aby ten wpływ ograniczyć, w ramach BAT należy stosować wszystkie z poniższych technik.

a) Prawidłowe usytuowanie zespołu urządzeń/gospodarstwa i prawidłowa aranżacja przestrzeni dla działań w celu: – ograniczenia transportu zwierząt i materiałów (w tym obornika), – zapewnienia odpowiedniej odległości od obiektów wrażliwych wymagających ochrony, – uwzględnienia panujących zazwyczaj warunków klimatycznych (np. wiatru, opadów atmosferycznych); – rozważenia ewentualnego przyszłego wzrostu zdolności produkcyjnych gospodarstwa, – zapobiegania zanieczyszczeniu wody.	Transport zwierząt i materiałów (w tym obornika), jest ograniczony do minimum. Obiekty wrażliwych wymagające ochrony, znajdują się w znacznej odległości.	BAT 2a zgodny
b) Kształcenie i szkolenie personelu, w szczególności w odniesieniu do: – odpowiednich przepisów, hodowli zwierząt, zdrowia i dobrostanu zwierząt, gospodarowania obornikiem, bezpieczeństwa pracowników, – transportu i aplikacji obornika, – planowania działań, – planowania awaryjnego i zarządzania, – naprawy i konserwacji urządzeń.	Właściciel szkoli się (poprzez m.in. lekturę prasy branżowej, udział w szkoleniach itp.) w zakresie: – przepisów dot. hodowli zwierząt, zdrowia i dobrostanu zwierząt, gospodarowania obornikiem, bezpieczeństwa pracowników, transportu i aplikacji obornika, planowania awaryjnego i zarządzania.	BAT 2b zgodny
c) Przygotowanie planu awaryjnego dotyczącego reagowania na nieprzewidziane emisje i zdarzenia, takie jak zanieczyszczenia wód. Może to obejmować: – plan gospodarstwa przedstawiający systemy odwadniania oraz źródła wód/ścieków, – plany reagowania w przypadku niektórych potencjalnych zdarzeń (jak np. pożar, wyciek gnojowicy lub zawalenie się miejsca przechowywania gnojowicy, niekontrolowany spływ wody z przyłemu obornika, wycieki oleju), – dostępny sprzęt służący do postępowania w przypadku zdarzenia związanego z zanieczyszczeniem gruntów (np. sprzęt do zamykania kanalizacji, budowania tam w rowach czy przegród w przypadku wycieku oleju).	W przypadku analizowanej instalacji nie występuje zagrożenie zanieczyszczenia wód. Wody płynące i stojące znajdują się w znacznym oddaleniu od instalacji. Gnojowica nie jest magazynowana, ściółka wraz z obornikiem jest usuwana bezpośrednio po zakończeniu cyklu produkcyjnego. Na terenie instalacji brak jest kanalizacji. Teren jest piaszczysty, wody opadowe wsiąkają w grunt.	BAT 2c zgodny
d) Regularne kontrole, naprawy i utrzymanie obiektów i urządzeń, takich jak: – obiekty do przechowywania gnojowicy – oznaki uszkodzenia, degradacji czy wycieków, – pompy do pompowania gnojowicy, mieszadła, separatory, systemy nawadniania, – systemy dostarczania wody i paszy, – system wentylacji i czujniki temperatury, – silosy i sprzęt transportowy (np. zawory, rury),	Obiekty i urządzenia wchodzące w skład instalacji są regularnie kontrolowane, naprawiane i utrzymywane we właściwym stanie technicznym	BAT 2d zgodny

– systemy oczyszczania powietrza (np. w ramach regularnych kontroli). Może to obejmować czystość gospodarstwa i system ochrony przed szkodnikami.												
e) Przechowywanie martwych zwierząt w taki sposób, aby zapobiec emisjom lub je zredukować.	Martwe zwierzęta przechowywane są w zamrażarce, co zapobiega skutecznie emisjom	BAT 2e zgodny										
1.3. SYSTEM ŻYWIENIA BAT 3. W celu ograniczenia całkowitych emisji azotu i w konsekwencji amoniaku wydalanego przy zaspokajaniu potrzeb żywieniowych zwierząt w ramach BAT należy stosować skład diety i strategię żywienia obejmujące jedną technikę lub kombinację technik przedstawionych poniżej.												
a) Zmniejszenie zawartości surowego białka poprzez zastosowanie diety zrównoważonej pod względem zawartości azotu w oparciu o potrzeby energetyczne i przyswajalne aminokwasy.	Stosowane są techniki: – Stosowanie zrównoważonej diety, z optymalnym wskaźnikiem wykorzystania paszy, opartej na odpowiedniej ilości rozprowadzanej energii niskiej zawartości białek nieoczyszczonych i spożywaniu łatwo strawnych aminokwasów. – Dopasowanie ilości podawanego pokarmu do wymagań żywieniowych w okresie produkcyjnym. – Uzupełnienie diety odpowiednią ilością aminokwasów niezbędnych do obniżenia poziomu spożycia białek nieoczyszczonych. – Stosowanie dodatków paszowych wspomagających wzrost drobiu oraz zwiększających wydajność wskaźnika wykorzystania paszy. <i>Stosowana pasza firmy FHU Barbara posiada odpowiednie dodatki dietetyczne takie jak witaminy, miedź, żelazo, cynk, selen. Pasza bogata jest w odpowiednie aminokwasy (fitazy). Ilość pokarmu dopasowana jest do wymagań żywieniowych na podstawie zaleceń producenta brojlerów ROSS 308 firmę Aviagen.</i>	BAT 3 zgodny										
b) Żywienie wieloetapowe, w którym skład diety jest dostosowany do specyficznych wymogów danego okresu produkcji.												
c) Dodawanie kontrolowanych ilości istotnych aminokwasów do diety ubogiej w surowe białko.												
d) Stosowanie dopuszczonych dodatków paszowych, które zmniejszają całkowitą ilość wydalanego azotu.												
Powiązany z BAT całkowity wydany azot (N)												
<table><tr><th>Kategoria zwierząt</th><th>Powiązany z BAT całkowity wydany azot (kg wydalonego N/stanowisko dla zwierzęcia/rok)</th></tr><tr><td>Kury nioski</td><td>0,4–0,8</td></tr><tr><td>Brojlery</td><td>0,2–0,6</td></tr><tr><td>Kaczki</td><td>0,4–0,8</td></tr><tr><td>ndyki</td><td>1,0–2,3 ⁽⁶⁾</td></tr></table>	Kategoria zwierząt	Powiązany z BAT całkowity wydany azot (kg wydalonego N/stanowisko dla zwierzęcia/rok)	Kury nioski	0,4–0,8	Brojlery	0,2–0,6	Kaczki	0,4–0,8	ndyki	1,0–2,3 ⁽⁶⁾		
Kategoria zwierząt	Powiązany z BAT całkowity wydany azot (kg wydalonego N/stanowisko dla zwierzęcia/rok)											
Kury nioski	0,4–0,8											
Brojlery	0,2–0,6											
Kaczki	0,4–0,8											
ndyki	1,0–2,3 ⁽⁶⁾											
Powiązane monitorowanie określono w BAT 24. Powiązane z BAT całkowite poziomy wydany azotu mogą nie mieć zastosowania do ekologicznej produkcji zwierzęcej i chowu niewymienionych powyżej gatunków drobiu.												
BAT 4. W celu ograniczenia całkowitych emisji wydalanego fosforu przy zaspokajaniu potrzeb żywieniowych zwierząt w ramach BAT należy stosować skład diety i strategię żywienia obejmujące jedną technikę lub kombinację technik przedstawionych poniżej.												

a) Żywnienie wieloetapowe, w którym skład diety jest dostosowany do specyficznych wymogów danego okresu produkcji.	Stosowane są techniki: – Stosowanie zrównoważonej diety, z optymalnym wskaźnikiem wykorzystania paszy, – Dopasowanie ilości podawanego pokarmu do wymagań żywieniowych w okresie produkcyjnym. – Stosowanie dodatków paszowych wspomagających wzrost drobiu , które zmniejszają całkowitą ilość wydalanego fosforu oraz zwiększających wydajność wskaźnika wykorzystania paszy <i>Stosowana przez przedsiębiorcę pasza zawiera odpowiednie enzymy (fitazę) oraz wysokosprawne fosforany. Ilość podawanego pokarmu dopasowana jest do wymagań żywieniowych określonych przez producenta brojlerów</i>	BAT 4 zgodny					
b) Stosowanie dopuszczonych dodatków paszowych, które zmniejszają całkowitą ilość wydalanego fosforu (np. fitazy).							
c) Wykorzystywanie wysokostrawnych nieorganicznych fosforanów w celu częściowego zastąpienia konwencjonalnych źródeł fosforu w paszach.							
Powiązany z BAT całkowity wydalony fosfor							
<table><tr><th>Kategoria zwierząt</th><th>Powiązany z Powiązany z BAT całkowity wydalony fosfor ⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾ (kg wydalonego P₂O₅/stanowisko dla zwierzęcia/rok)</th></tr><tr><td>Kury nioski</td><td>0,10–0,45</td></tr><tr><td>Brojlery</td><td>0,05–0,25</td></tr></table>	Kategoria zwierząt	Powiązany z Powiązany z BAT całkowity wydalony fosfor ⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾ (kg wydalonego P ₂ O ₅ /stanowisko dla zwierzęcia/rok)	Kury nioski	0,10–0,45	Brojlery	0,05–0,25	
Kategoria zwierząt	Powiązany z Powiązany z BAT całkowity wydalony fosfor ⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾ (kg wydalonego P ₂ O ₅ /stanowisko dla zwierzęcia/rok)						
Kury nioski	0,10–0,45						
Brojlery	0,05–0,25						
Powiązane monitorowanie określono w BAT 24. Powiązane z BAT całkowite poziomy wydalany fosfor mogą nie mieć zastosowania do ekologicznej produkcji zwierzęcej i chowu niewymienionych powyżej gat. drobiu.							
1.4 EFEKTYWNE ZUŻYCIE WODY							
BAT 5. Aby zapewnić efektywne zużycie wody, w ramach BAT należy stosować kombinację poniższych technik:							
a) Prowadzenie rejestru zużycia wody.	Na fermie zastosowany jest kropelkowy system pojenia drobiu. Wszelkie usterki systemu takie jak niekontrolowane wycieki z instalacji, uszkodzenie poszczególnych poidłek kropelkowych itp. usuwane są na bieżąco. Instalacja jest okresowo przeglądana. Zainstalowany jest licznik wody Ponadto przedsiębiorca zbiera wody opadowe i wykorzystuje je do mycia pomieszczeń po każdym cyklu produkcyjnym. Prowadzona jest stała obserwacja systemów pobierających i rozprowadzających wodę Prowadzona jest regularna kontrola i kalibracja (w razie potrzeby) urządzeń do dystrybucji wody pitnej.	BAT 5 zgodny					
b) Wykrywanie źródeł wycieku wody i ich naprawa.							
c) Stosowanie środków czyszczących pod wysokim ciśnieniem do czyszczenia pomieszczeń dla zwierząt i urządzeń.							
d) Wybieranie i stosowanie odpowiednich urządzeń (np. poidłek smoczkowych, poidłek miskowych, koryt) dla konkretnych kategorii zwierząt przy jednoczesnym zapewnieniu dostępności wody (<i>ad libitum</i>).							
e) Regularne kontrolowanie i korygowanie (w razie potrzeby) kalibracji urządzeń do dystrybucji wody pitnej.							
f) Ponowne wykorzystanie niezanieczyszczonej wody opadowej do czyszczenia.							
1.5. EMISJE ZE ŚCIEKÓW							
BAT 6. Aby ograniczyć powstawanie ścieków, w ramach BAT należy stosować kombinację poniższych technik:							
a) Utrzymywanie możliwie najmniejszych obszarów zanieczyszczonych.	Na fermie wykorzystana jest woda opadowa do mycia hal. Zbierana woda z dachów w całości wystarcza do mycia hal po cyklu produkcyjnym. Nie jest zbierana mocno zanieczyszczona woda np. z placów. Place nie są utwardzone	BAT 6 zgodny					
b) Ograniczanie zużycia wody.							
c) Oddzielanie niezanieczyszczonej wody opadowej od strumieni ścieków wymagających oczyszczenia.							

BAT 7. Aby ograniczyć emisje do wody ze ścieków, w ramach BAT należy stosować jedną z poniższych technik lub ich kombinację:		
a) Odprowadzanie ścieków do specjalnego pojemnika lub miejsca przechowywania gnojowicy.	W instalacji powstaje tylko niewielka ilość ścieków sanitarnych, które zbierana są do szczelnego, bezodpływowego zbiornika (szamba). A następnie wywożone do oczyszczalni.	BAT 7 zgodny
b) Oczyszczanie ścieków.		
c) Rozprowadzanie wody ściekowej, np. przy wykorzystaniu systemu nawadniania, za pomocą urządzeń takich jak zraszacz, przewożne urządzenie nawadniające, cysterna, wtryskiwacz startowy.		
1.6. EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ENERGII		
BAT 8. Aby zapewnić efektywne zużycie energii w gospodarstwie, w ramach BAT należy stosować kombinację poniższych technik.		
a) Wysokosprawne systemy ogrzewania/chłodzenia oraz wentylacyjne.	Stosowane są techniki: – Właściwa konstrukcja pomieszczeń dla zwierząt i wybór sprzętu (system wentylacji, silniki, systemy ogrzewania i oświetlenia). – Monitorowanie zużycia energii dla całego procesu produkcji oraz dla różnych etapów produkcji. – Zapewnienie dokładności czujników temperatury. – Regularna konserwacja i naprawa sprzętu (urządzeń grzewczych, wentylatorów, urządzeń kontrolnych). – Oddzielenie obszarów ogrzewanych od nieogrzewanych <i>Ściany kurników są wybudowane z pustaka piankowego, konstrukcja dachu – drewniana z pełnym deskowaniem. Wewnątrz kurniki ocieplone są styropianem. Okna w kurnikach są energooszczędne. W kurnikach zamontowane są czujniki temperatury sterujące ogrzewaniem pomieszczeń. Naprawy i konserwacja instalacji co, wentylatorów, wykonywane są na bieżąco. Obszary nieogrzewane oddzielone są przegrodą cieplną od obszarów ogrzewanych.</i>	BAT 8 zgodny
b) Optymalizacja systemów wentylacji i ogrzewania/chłodzenia oraz zarządzanie nimi, zwłaszcza gdy stosowane są systemy oczyszczania powietrza.		
c) Izolacja ścian, podłóg i/lub sufitów w pomieszczeniach dla zwierząt.		
d) Wykorzystanie energooszczędnego oświetlenia.		
e) Stosowanie wymienników ciepła. Można zastosować jeden z następujących układów: 1) powietrze-powietrze; 2) powietrze-woda; 3) powietrze-ziemia.		
f) Wykorzystywanie pomp ciepłych w celu odzyskiwania ciepła.		
g) Odzyskiwanie ciepła za pomocą ogrzewanej lub chłodzonej ściółką podłogi (system „combideck”).		
h) Stosowanie naturalnej wentylacji.		
<i>UWAGI: Dostosowanie ogrzewania do fizycznych potrzeb drobiu realizowane jest przez automatykę. Ilość wyciąganego powietrza oraz temperatura ustawiane są na halach na podstawie zaleceń producenta brojlerów. Ściany i sufity są wyizolowane termicznie. Na halach zastosowane jest oświetlenie LED. Na fermie nie zastosowano wymienników ciepła (rekuperatorów) z uwagi na wysokie koszty takiej instalacji.</i>		
1.7. EMISJA HAŁASU		
BAT 9. W celu zapobiegania występowaniu emisji hałasu lub, jeżeli jest to niemożliwe, ich ograniczenia w ramach BAT należy opracować i wdrożyć plan zarządzania hałasem jako część systemu zarządzania środowiskowego (zob. BAT 1), który obejmie wszystkie następujące elementy:		
(i) protokół zawierający odpowiednie działania i harmonogramy;		
(ii) protokół monitorowania hałasu,		
(iii) protokół reagowania na stwierdzone przypadki wystąpienia hałasu;		
(iv) program zapobiegania emisjom hałasu mający na celu np. określenie ich źródeł, monitorowanie emisji hałasu, określenie udziału poszczególnych źródeł oraz wprowadzanie środków w zakresie zapobiegania emisjom hałasu i/lub ich ograniczania;		
(v) przegląd historycznych przypadków wystąpienia hałasu i środków zaradczych oraz upowszechnianie wiedzy na ten temat.		
Zastosowanie		

BAT 9 ma zastosowanie jedynie w przypadkach, w których oczekuje się, że obiekty wrażliwe odczują dokuczliwość hałasu lub gdy jego występowanie zostało udowodnione. BAT 9 nie ma zastosowania, oczekuje się, że obiekty wrażliwe nie odczują dokuczliwości hałasu. BAT 10. W celu zapobiegania emisjom hałasu lub, jeżeli jest to niemożliwe, ich ograniczenia w ramach BAT należy stosować jedną z następujących technik lub ich kombinację:		
Zapewnienie odpowiedniej odległości między zespołem urządzeń/gospodarstwem a obiektem wrażliwym. Umiejscowienie urządzeń. Środki operacyjne: Urządzenia o niskim poziomie emisji hałasu. Urządzenia do kontroli hałasu. Redukcja hałasu.	Każda hala ocieplona jest wewnątrz styropianem, który posiada właściwości pochłaniania dźwięku szczególnie w wyższych częstotliwościach (średni wsp. pochłaniania dźwięku przez styropian o grubości 50 mm wynosi $\alpha = 0,321$). Ponadto ściółka ze słomy jest dobrym materiałem pochłaniającym dźwięk. Spośród urządzeń zamontowanych w halach wentylatory o dużym wydatku powietrza 22000 i 25000 m³/h generują najwyższy hałas (moc akustyczna tych wentylatorów wynosi 87 dB). Wentylatory te włączane są okresowo w przypadku największych upałów. W pozostałych przypadkach pracują wentylatory mniejsze, z których część sterowana jest elektronicznie – regulacja obrotów silnika. Mniejsze obroty silnika powodują mniejszy hałas. Urządzenia dostarczające pokarm nie są źródłami hałasu. Na fermie nie obrabia się obornika.	BAT 10 zgodny
1.8. EMISJE PYŁÓW BAT 11. Aby ograniczyć emisje pyłów z każdego budynku dla zwierząt, w ramach BAT należy stosować jedną z poniższych technik lub ich kombinację.		
a) Ograniczenie wytwarzania pyłów wewnątrz budynków dla zwierząt gospodarskich. W tym celu można zastosować kombinację następujących technik: 1. Wykorzystanie na ściółkę materiału o grubszej strukturze (np. długich żdźbeł słomy lub wiórów drzewnych zamiast sieczki); 2. Rozrzucanie świeżej ściółki przy użyciu techniki o niskiej emisji pyłu (np. ręcznie); 3. Stosowanie podawania paszy <i>ad libitum</i>; 4. Wykorzystywanie paszy wilgotnej, paszy granulowanej lub dodawanie surowców oleistych lub substancji wiążących w systemach stosujących paszę suchą; 5. Wyposażenie napełnianych pneumatycznie magazynów z paszą suchą w separatory pyłu; 6. Projektowanie i eksploataowanie systemu wentylacji przy niskiej prędkości powietrza w pomieszczeniu. b) Zmniejszenie stężenia pyłu poprzez zastosowanie w budynku jednej z następujących technik: 1. Zamgławianie przy pomocy wody; 2. Rozpylanie oleju; 3. Jonizacja. c) Oczyszczanie powietrza wylotowego w	Na fermie w kurnikach zamontowany jest system zraszania powietrza wodą. Ma to na celu obniżenie temperatury w dniach upalnych oraz zmniejszenie emisji pyłu. Ponadto wentylatory umieszczone są na wysokości 1,5m i 2m na podłogę co dodatkowo zapobiega dużemu pyleniu. Sprzęt do kontroli klimatu wewnątrz pomieszczeń jest serwisowany na bieżąco	BAT 11 zgodny

systemie oczyszczania powietrza, takim jak:		
1. Studzienka kontrolna;		
2. Suchy filtr;		
3. Płuczka gazowa mokra;		
4. Płuczka kwaśna mokra;		
5. Płuczka biologiczna (lub biofiltr ze zraszanym złożem);		
6. Dwu- lub trzystopniowy system oczyszczania powietrza;		
7. Filtr biologiczny.		
UWAGI: Stosować wszystkie z poniższych technik: a) Regularna kontrola i konserwacja silosów z paszą i urządzeń do transportu (zawory, rury) b) Okresowe całkowite opróżnianie silosów z paszą (co kilka miesięcy), aby umożliwić kontrolę i zapobiec biologicznej aktywności wewnątrz paszy. Technika stosowana w zakładzie - Przeglądy silosów z paszą i urządzeń do transportu (zawory, rury) wykonywane są na bieżąco. Po zakończeniu cyklu produkcyjnego silosy są opróżniane całkowicie.		
1.9. EMISJE ZAPACHÓW BAT 12. W celu zapobiegania występowaniu emisji zapachów lub, jeżeli jest to niemożliwe, ich ograniczenia w ramach BAT należy opracować, wdrożyć i regularnie poddawać przeglądowi plan zarządzania zapachami jako część systemu zarządzania środowiskowego (zob. BAT 1), który obejmuje wszystkie następujące elementy: (i) protokół zawierający odpowiednie działania i harmonogramy; (ii) protokół monitorowania zapachów; (iii) protokół reagowania na stwierdzone przypadki wystąpienia uciążliwego zapachu; (iv) program zapobiegania występowaniu zapachów i ich ograniczania mający na celu określenie ich źródeł, monitorowanie emisji zapachów (zob. BAT 26), określenie udziału poszczególnych źródeł oraz wprowadzanie środków w zakresie zapobiegania ich powstawaniu lub ograniczania ich; (v) przegląd historycznych przypadków wystąpienia zapachów i środków zaradczych oraz upowszechnianie wiedzy na ten temat. Powiązane monitorowanie określono w BAT 26. Zastosowanie BAT 12 ma zastosowanie jedynie w przypadkach, w których oczekuje się, że obiekty wrażliwe odczują dokuczliwość zapachu lub gdy jego występowanie zostało stwierdzone. BAT 12 nie ma zastosowania, oczekuje się, że obiekty wrażliwe nie odczują dokuczliwości zapachowych. BAT 13. W celu zapobiegania emisjom zapachów i ich skutkom lub, jeżeli jest to niemożliwe, ich ograniczenia w ramach BAT należy stosować kombinację następujących technik:		
a) Zapewnienie odpowiedniej odległości między gospodarstwem/zespołem urządzeń a obiektem wrażliwym.	Najbliższy budynek mieszkalny znajduje się w odległości 74 m od granicy fermy	BAT 13a Zgodny
b) Stosowanie pomieszczeń, w których realizuje się co najmniej jedną z poniższych zasad: – utrzymywanie zwierząt i powierzchni w stanie czystym i suchym (należy np. unikać rozlewania paszy, zapobiegać wyciekom obornika w miejscach, gdzie zwierzęta leżą na częściowo rusztowych podłogach), – ograniczanie powierzchni obornika uwalniającej emisje (należy np. stosować podesty szczelinowe z metali lub tworzyw sztucznych, kanały zmniejszające dostęp do obornika), – częste przerzucanie obornika do	Na fermie w kurnikach stosowany jest system wczesnego suszenia odchodów oraz redukowana jest wilgotność ściółki poprzez zastosowanie poidłek kropelkowych eliminujących nawilżanie wodą ściółki. Ponadto jak wykazano przy omawianiu BAT 14 emisja odorantów jest niska i nie zagraża mieszkańcom najbliższych zabudowań.	BAT 13b Zgodny

zewnątrznego (przykrytego) zbiornika, – obniżenie temperatury obornika (np. przez chłodzenie gnojowicy) oraz pomieszczeń, – zmniejszenie przepływu powietrza nad powierzchnią obornika i jego prędkości, – utrzymywanie ściółki w stanie suchym i w warunkach aerobowych w gospodarstwach stosujących ściółkę.		BAT 13c Nie dotyczy
c) Poprawa warunków odprowadzania gazów wylotowych poprzez zastosowanie jednej z następujących technik lub ich kombinacji: – umieszczenie otworu wylotowego na większej wysokości (np. powyżej dachu, kominów, przekierowanie gazów wylotowych nad kalenicą zamiast przez niższe partie ścian), – zwiększenie prędkości gazów wylotowych w wentylacji pionowej, – skuteczne umieszczanie zewnętrznych barier w celu tworzenia turbulencji w przepływie wylotowego powietrza (np. roślinność), – stosowanie żaluzji w otworach wylotowych umieszczonych w niższych partiach ścian, tak aby kierować powietrze wylotowe w stronę podłoża, – rozpraszanie powietrza wylotowego po tej stronie budynku, która znajduje się dalej od obiektów wrażliwych, – umiejscowienie osi kalenicy naturalnie wentylowanego budynku poprzecznie w stosunku do dominującego kierunku wiatru.		BAT 13 d, e f, g Nie dotyczy
d) Wykorzystanie jednego z wymienionych poniżej systemów oczyszczania powietrza: 1. Płuczka biologiczna (lub biofiltr ze zraszanym złożem); 2. Filtr biologiczny; 3. Dwu- lub trzystopniowy system oczyszczania powietrza.		
e) Zastosowanie jednej z poniższych technik lub ich kombinacji do przechowywania obornika:		
1. Przechowywanie gnojowicy lub obornika stałego pod przykryciem;		
2. Umiejscowienie zbiornika z uwzględnieniem kierunku, w którym najczęściej wieje wiatr, oraz zastosowanie środków ograniczających prędkość wiatru w okolicy zbiornika i nad nim (np. drzewa, przeszkody naturalne);		
3. Ograniczenie mieszania gnojowicy.		
f) Przetwarzanie obornika z wykorzystaniem jednej z następujących technik w celu ograniczenia emisji zapachów podczas aplikacji nawozu (lub przed nim):		
1. Rozkład tlenowy (napowietrzanie) gnojowicy; 2. Kompostowanie obornika stałego;		

3. Rozkład beztlenowy.		
g) Zastosowanie jednej z poniższych technik lub ich kombinacji do aplikacji obornika:		
1. Rozlewacz pasmowy, wtryskiwacz płytki lub głęboki do rozprowadzania gnojowicy;		
2. Możliwie jak najszybsza aplikacja obornika.		
1.10. EMISJE Z PRZECHOWYWANIA OBORNIKA STAŁEGO		
BAT 14. Aby ograniczyć emisje amoniaku do powietrza z przechowywania obornika stałego, w ramach BAT należy stosować jedną z następujących technik lub ich kombinację:		
a) Zmniejszenie stosunku powierzchni obszaru uwalniającego emisje do objętości przyzmy obornika stałego.	Na fermie w kurnikach stosowany jest system wczesnego suszenia odchodów oraz redukowana jest wilgotność ściółki poprzez zastosowanie poidłek kropelkowych eliminujących nawilżanie wodą ściółki. Obornik nie jest przechowywany lub składowany. Po zakończonym cyklu produkcyjnym odbierany jest przez indywidualnych rolników.	BAT 14 Zgodny
b) Przykrywanie przyzmy obornika stałego.		
c) Przechowywanie wysuszonego obornika stałego w pomieszczeniu gospodarczym.		
BAT 15. W celu zapobiegania emisjom do gleby i wody z przechowywania obornika stałego lub, jeżeli jest to niemożliwe, ich ograniczenia w ramach BAT należy stosować kombinację następujących technik z zachowaniem następującej hierarchii:		
a) Przechowywanie wysuszonego obornika stałego w pomieszczeniu gospodarczym.	Obornik nie jest przechowywany lub składowany. Po zakończonym cyklu produkcyjnym odbierany jest przez indywidualnych rolników.	BAT 15 Nie dotyczy
b) Wykorzystywanie betonowego silosa do przechowywania obornika stałego.		
c) Przechowywanie obornika stałego na nieprzepuszczalnym podłożu wyposażonym w system odwadniania i ze zbiornikiem na spływającą wodę.		
d) Wybranie zbiornika o pojemności wystarczającej do przechowywania obornika stałego w okresach, w których nie jest możliwa jego aplikacja.		
e) Przechowywanie obornika w przyzmach umieszczonych z dala od cieków powierzchniowych i podziemnych, które mogłyby zostać zanieczyszczone przez spływającą wodę.		
f)		
1.11. EMISJE Z PRZECHOWYWANIA GNOJOWICY		
BAT 16. Aby ograniczyć emisje amoniaku do powietrza z przechowywania gnojowicy, w ramach BAT należy stosować kombinację poniższych technik:		
a) Odpowiednie zaprojektowanie zbiornika do przechowywania gnojowicy i zarządzanie nim w wyniku zastosowania kombinacji następujących technik:	Na fermie prowadzony jest ściółkowy chów drobiu. Nie powstaje gnojowica. Odchody absorbowane są bezpośrednio przez słomianą ściółkę.	BAT 16 Nie dotyczy
1. Zmniejszenie stosunku powierzchni obszaru uwalniającego emisje do objętości zbiornika z gnojowicą;		
2. Ograniczenie prędkości wiatru i wymiany powietrza na powierzchni gnojowicy poprzez obniżenie poziomu napętnienia zbiornika.		
3. Ograniczenie mieszania gnojowicy.		

b) Przykrywanie zbiornika z gnojowicą. W tym celu można zastosować jedną z następujących technik:		
1. Sztywne przykrycie;		
2. Przykrycie elastyczne;		
3. Przykrycia pływające, takie jak: — granulát z tworzywa sztucznego, — lekkie materiały sypkie, — elastyczne przykrycia pływające, — geometryczne płytki plastikowe, — przykrycie wypełnione powietrzem, — powłoka naturalna, — słoma.		
c) Zakwaszanie gnojowicy.		
BAT 17. Aby ograniczyć emisję do powietrza ze zbiornika z gnojowicą umieszczonego w wykopie ziemnym (lagunie), w ramach BAT należy stosować kombinację poniższych technik:		
a) Ograniczenie mieszania gnojowicy.	Na fermie prowadzony jest ściółkowy chów drobiu. Nie powstaje gnojowica. Odchody absorbowane są bezpośrednio przez słomianą ściółkę.	BAT 17 Nie dotyczy
b) Przykrycie umieszczonego w wykopie ziemnym zbiornika z gnojowicą (laguny) elastyczną lub pływającą pokrywą, taką jak: — arkusze z elastycznego tworzywa sztucznego; — lekkie materiały sypkie; — powłoka naturalna; — słoma.		
BAT 18. Aby zapobiec emisjom do gleby i wody pochodzącym z gromadzenia, przepompowywania oraz przechowywania gnojowicy (również w lagunie), w ramach BAT należy stosować kombinację poniższych technik.		
Wykorzystywanie zbiorników, które są w stanie wytrzymać oddziaływania mechaniczne, chemiczne i termiczne.	Na fermie prowadzony jest ściółkowy chów drobiu. Nie powstaje gnojowica. Odchody absorbowane są bezpośrednio przez słomianą ściółkę.	BAT 18 Nie dotyczy
Wybranie zbiornika o pojemności wystarczającej do przechowywania gnojowicy w okresach, w których nie jest możliwe jej rozprowadzanie.		
Budowa szczelnych, odpornych na wycieki urządzeń i sprzętu do zbierania i przemieszczania gnojowicy (np. kanałów gnojowicowych, kanałów, drenów, pompowni).		
Przechowywanie gnojowicy w zbiornikach umieszczonych w wykopie (lagunie) o nieprzepuszczalnym podłożu i ścianach, np. z gliny lub okładzin z tworzywa sztucznego (lub dwuwarstwowych).		
Zainstalowanie systemu wykrywania wycieków, np. składającego się z geomembrany, warstwy odwadniającej oraz drenów odwadniających.		
Sprawdzanie stanu konstrukcji zbiorników co najmniej raz w roku.		

1.12. Przetwarzanie obornika w gospodarstwie BAT 19. Jeżeli prowadzi się przetwarzanie obornika w gospodarstwach, w celu zmniejszenia emisji azotu, fosforu, zapachu i drobnoustrojów chorobotwórczych do powietrza i wody oraz ułatwienia przechowywania obornika lub jego aplikacji w ramach BAT należy przetwarzać obornik przez zastosowanie jednej techniki lub kombinacji technik przedstawionych poniżej.		
Mechaniczne oddzielanie gnojowicy. Obejmuje ono np.: — separator z prasą śrubową; — separator z wirówką dekantacyjną; — koagulacja i flokulacja; — Odcedzanie za pomocą sit; — Korzystanie z prasy filtracyjnej.	Obornik nie jest przetwarzany na terenie gospodarstwa (fermy)	BAT 19 Nie dotyczy
Rozkład beztlenowy obornika w instalacji biogazowej.		
Wykorzystanie zewnętrznego tunelu do suszenia obornika.		
Rozkład tlenowy (napowietrzanie) gnojowicy.		
Nitryfikacja-denitryfikacja gnojowicy.		
Kompostowanie obornika stałego.		
1.13. APLIKACJA OBORNIKA BAT 20. W celu uniknięcia lub, jeżeli nie jest to możliwe, w celu zmniejszenia emisji azotu i fosforu oraz drobnoustrojów chorobotwórczych do gleby i wody z aplikacji obornika w ramach BAT należy stosować wszystkie poniższe techniki.		
a) Ocena gruntów, które mają być nawożone obornikiem, umożliwiającą określenie ryzyka spływów, z uwzględnieniem: — rodzaju gleby, warunków w terenie i nachylenia terenu, — warunków klimatycznych, — systemu drenowania i nawadniania pól, — rotacji upraw, — zasobów wody i stref ochronnych wody.	Przy aplikacji obornika wszystkie poniższe techniki są stosowane	BAT 20 Zgodny
b) Utrzymanie odpowiedniej odległości (pozostawienie nienawożonego pasa ziemi) pomiędzy polami, na których dokonuje się aplikacji obornika, a: 1. obszarami, na których istnieje ryzyko spływu do wód, takich jak ciek wodny, źródła, otwory po odwiertach itp.; 2. sąsiadującymi posesjami (włącznie z żywopłotami).		
c) Unikanie aplikacji obornika, gdy ryzyko spływu może być znaczne. W szczególności obornika nie stosuje się, gdy: 1. pole jest zalane, zamrożone lub pokryte śniegiem; 2. warunki glebowe (np. nasycenie gleby wodą lub jej zagęszczenie) w połączeniu z nachyleniem pola lub systemem odwadniania są takie, że ryzyko spływu lub drenażu jest wysokie; 3. można oczekiwać, że dojdzie do spływu z uwagi na oczekiwane opady deszczu.		

d) Dostosowanie częstotliwości aplikacji obornika w zależności od jego zawartości azotu i fosforu i przy uwzględnieniu cech gleby (np. zawartości substancji biogenych), sezonowych wymogów upraw i warunków pogodowych lub polowych, które mogłyby spowodować spływ wody.		
e) Synchronizacja procesu aplikacji obornika z zapotrzebowaniem na składniki pokarmowe roślin.		
f) Kontrolowanie w regularnych odstępach czasu nawożonych pól w celu zidentyfikowania wszelkich oznak spływu wody i odpowiednie reagowanie w razie potrzeby.		
g) Zapewnienie odpowiedniego dostępu do zbiornika z obornikiem oraz dążenie do tego, aby przy załadunku obornika nie dochodziło do jego wycieku.		
h) Sprawdzenie, czy urządzenia do aplikacji obornika są w dobrym stanie i ustalenie odpowiedniego tempa aplikacji.		
BAT 21. Aby ograniczyć emisje amoniaku do powietrza z procesu aplikacji gnojowicy, w ramach BAT należy stosować jedną z poniższych technik lub ich kombinację.		
a) Rozcieńczanie gnojowicy, po którym wykorzystywane są techniki, takie jak niskociśnieniowy system nawadniania.	Na fermie prowadzony jest ściółkowy chów drobiu. Nie powstaje gnojowica. Odchody absorbowane są bezpośrednio przez słomianą ściółkę.	BAT 21 Nie dotyczy
b) Pasmowe rozlewacze, przy zastosowaniu jednej z następujących technik: 1. Wąż wleczony; 2. Redlica stopkowa.		
c) Płytki wtryskiwacz (otwarte szczeliny).		
d) Głęboki wtryskiwacz (szczeliny zamknięte).		
e) Zakwaszanie gnojowicy.		
BAT 22. Aby zredukować emisje amoniaku do powietrza z procesu aplikacji obornika, techniką BAT jest wprowadzenie obornika do gleby tak szybko, jak to możliwe.		
<i>Opis</i> Wprowadzanie obornika pozostawionego na powierzchni gleby odbywa się poprzez zaoranie lub przy użyciu innych maszyn rolniczych, takich jak brony zębowe lub brony talerzowe, w zależności od rodzaju gleby i warunków. Obornik jest całkowicie wymieszany z glebą lub w niej zakopany. Rozrzucanie obornika stałego przeprowadza się przy pomocy odpowiedniego rozrzutnika (np. rozrzutnik odśrodkowy, rozrzutnik obornika z wyrzutem tylnym, rozrzutnik o podwójnym przeznaczeniu). Rozprowadzanie gnojowicy przeprowadza się zgodnie z BAT 21.		
<i>Zastosowanie</i> Nie ma zastosowania w przypadku upraw zachowawczych i użytków zielonych, chyba że zostaną przekształcone w grunty orne lub ponownie obsiane. Nie dotyczy gruntów uprawnych z uprawami, które mogą zostać uszkodzone przez wprowadzenie obornika. Wprowadzenie gnojowicy nie ma zastosowania po aplikacji przy wykorzystaniu płytkiego lub głębokiego wtryskiwacza		

Tabela 1.3

Powiązane z BAT opóźnienia pomiędzy aplikacją obornika a jego wprowadzeniem do gleby

Parametr	Powiązane z BAT opóźnienia pomiędzy aplikacją obornika a jego wprowadzeniem do gleby (w godzinach)	
Czas	$0_{(22)} - 4_{(23)}$	

UWAGI:

Wprowadzanie obornika pozostawionego na powierzchni gleby odbywa się poprzez zaoranie lub przy użyciu innych maszyn rolniczych, takich jak brony zębowe lub brony talerzowe, w zależności od rodzaju gleby i warunków. Obornik jest całkowicie wymieszany z glebą lub w niej zakopany.

Rozrzucanie obornika stałego przeprowadza się przy pomocy odpowiedniego rozrzutnika (np. rozrzutnik odśrodkowy, rozrzutnik obornika z wyrzutem tylnym, rozrzutnik o podwójnym przeznaczeniu).

Czas opóźnienia pomiędzy aplikacją obornika, a jego wprowadzeniem do gleby zawiera się w przedziale $0 \div 4$ godz.

1.15. Monitorowanie emisji i parametrów procesu

BAT 24. W ramach BAT należy monitorować całkowite ilości azotu i fosforu wydane w oborniku przy użyciu jednej z następujących technik co najmniej z częstotliwością podaną poniżej.

Technika ⁽²⁴⁾	Częstotliwość	
a) Obliczenie z zastosowaniem bilansu masy azotu i fosforu w oparciu o spożycie paszy, zawartość surowego białka w diecie, całkowitą zawartość fosforu i produktywność zwierząt.	Raz w roku dla każdej kategorii zwierząt.	BAT 24 (wymaga wdrożenia)
b) Oszacowanie w oparciu o analizę obornika z oznaczeniem całkowitej zawartości azotu i fosforu.		

UWAGI: Monitorowane jest zużycie paszy, dodatków paszowych, produktów farmaceutycznych. Okresowo sprawdzane są wentylatory a uszkodzenia wymieniane na bieżąco.

[Wyniki obliczeń bilansu masy azotu i fosforu w oparciu o spożycie paszy, zawartość surowego białka w diecie, całkowitą zawartość fosforu i produktywność zwierząt winny być przekazywane co najmniej raz w roku do Starosty Łańcuckiego.]

BAT 25. W ramach BAT należy monitorować emisje amoniaku do powietrza przy użyciu jednej z następujących technik co najmniej z częstotliwością podaną poniżej.

Technika ⁽²⁵⁾	Częstotliwość	
a) Oszacowanie z zastosowaniem bilansu masowego w oparciu o wydalenie i całkowitą zawartość azotu (lub całkowitego azotu amonowego) na każdym etapie stosowania obornika.	Raz w roku dla każdej kategorii zwierząt.	BAT 25 (wymaga wdrożenia)
b) szacowanie za pomocą pomiaru stężenia amoniaku i współczynnika wentylacji przy zastosowaniu norm ISO, krajowych lub międzynarodowych standardowych metod lub innych metod zapewniających dane o równoważnej jakości naukowej.	Za każdym razem, gdy zachodzą istotne zmiany co najmniej jednego z następujących parametrów: a) rodzaj zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie; b) pomieszczenia dla zwierząt	
c) Szacunki z wykorzystaniem wskaźników emisji.	Raz w roku dla każdej kategorii zwierząt.	

UWAGI: Monitorowane jest zużycie paszy, dodatków paszowych, produktów farmaceutycznych. Okresowo sprawdzane są wentylatory a uszkodzenia wymieniane na bieżąco.

[Wyniki obliczeń emisji amoniaku z wykorzystaniem wskaźników emisji winny być przekazywane co najmniej raz w roku do Starosty Łańcuckiego.]

BAT 26. W ramach BAT należy regularnie monitorować emisje zapachu do powietrza.*Opis*

Emisje zapachu można monitorować:

- stosując normy EN (np. z wykorzystaniem olfaktometrii dynamicznej zgodnie z normą EN 13725 w celu określenia stężenia zapachu),
- przy stosowaniu metod alternatywnych, dla których nie są dostępne normy EN (np. pomiar/oszacowanie narażenia na zapach, oszacowanie skutków takiego narażenia), można wykorzystać normy ISO, normy krajowe lub inne międzynarodowe normy zapewniające uzyskiwanie danych o równorzędnej jakości naukowej.

Zastosowanie

BAT 26 ma zastosowanie jedynie w przypadkach, w których oczekuje się, że obiekty wrażliwe odczują dokuczliwość zapachu lub gdy jego występowanie zostało stwierdzone.

*Na fermie w kurnikach stosowany jest system wczesnego suszenia odchodów oraz redukowana jest wilgotność ściółki poprzez zastosowanie poidłek kropelkowych eliminujących nawilżanie wodą ściółki. Ponadto jak wykazano przy omawianiu BAT 14 emisja odorantów jest niska i nie zagraża mieszkańcom najbliższych zabudowań – **BAT 26 nie ma chwili obecnej zastosowania.***

BAT 27. W ramach BAT należy monitorować emisje pyłu do powietrza z każdego budynku dla zwierząt przy użyciu jednej z następujących technik co najmniej z częstotliwością podaną poniżej.

Technika ⁽²⁷⁾	Częstotliwość	
a) Oszacowanie za pomocą pomiaru stężenia pyłu i współczynnika wentylacji przy zastosowaniu metod zawartych w normach EN lub innych standardowych metod (ISO, krajowych lub międzynarodowych) zapewniających dane o równoważnej jakości naukowej.	Raz na rok	Ze względu na koszty pomiarów technika ta nie jest stosowana.
b) Szacunki z wykorzystaniem wskaźników emisji.	Raz na rok	Technika możliwa do zastosowania

[Wyniki obliczeń emisji pyłu z wykorzystaniem wskaźników emisji winny być przekazywane co najmniej raz w roku do Starosty Łąncuckiego.]

BAT 28. W ramach BAT należy monitorować emisje amoniaku, pyłu i/lub zapachu do powietrza z każdego budynku dla zwierząt wyposażonego w system oczyszczania powietrza przy użyciu wszystkich następujących technik co najmniej z częstotliwością podaną poniżej.

Technika	Częstotliwość	
a) Weryfikacja skuteczności systemu oczyszczania powietrza za pomocą pomiaru amoniaku, zapachu i/lub pyłu w praktycznych warunkach gospodarstwa i zgodnie z określonym protokołem pomiarowym oraz przy zastosowaniu metod zawartych w normach EN lub innych standardowych metod (ISO, krajowych lub międzynarodowych) zapewniających dane o równoważnej jakości naukowej.	Raz Nie ma zastosowania - system oczyszczania powietrza został zweryfikowany w odniesieniu do podobnego sposobu utrzymania zwierząt i warunków działania tego systemu.	BAT 28 a Nie dotyczy
b) Kontrolowanie skutecznego działania systemu oczyszczania powietrza (np. poprzez stałe rejestrowanie parametrów operacyjnych lub przy użyciu systemów alarmowych).	Codziennie	

BAT 29. W ramach BAT należy monitorować następujące parametry procesu co najmniej raz w roku.		
Parametr	Opis	Zgodność z BAT
a) Zużycie wody.	Rejestrowanie za pomocą np. odpowiednich liczników lub faktur. Główne procesy, w których zużywana jest woda w pomieszczeniach dla zwierząt (sprzątanie pomieszczeń, podawanie paszy itp.) mogą być monitorowane oddzielnie.	BAT 29 Zgodny
b) Zużycie energii elektrycznej.	Rejestrowanie za pomocą np. odpowiednich liczników lub faktur. Zużycie energii elektrycznej w pomieszczeniach dla zwierząt monitoruje się oddzielnie od innych zespołów urządzeń znajdujących się w gospodarstwie. Można monitorować oddzielnie główne procesy, w których zużywana jest energia elektryczna w pomieszczeniach dla zwierząt (ogrzewanie, wentylacja, oświetlenie itp.).	
c) Zużycie paliwa.	Rejestrowanie za pomocą np. odpowiednich liczników lub faktur.	
d) Liczba przybywających i ubywających zwierząt, w tym w stosownych przypadkach urodzeń i zgonów.	Rejestrowanie za pomocą np. istniejących rejestrów.	
e) Spożycie paszy.	Rejestrowanie za pomocą np. faktur lub istniejących rejestrów.	
f) Produkcja obornika.	Rejestrowanie za pomocą np. istniejących rejestrów.	
UWAGI: Na fermie prowadzone są rejestry zużycia wody, energii elektrycznej, paliw, padłych zwierząt, zużycia paszy, oraz produkcji obornika.		
3. KONKLUZJE DOTYCZĄCE BAT W ODNIESIENIU DO INTENSYWNEGO CHOWU DROBIU		
3.1. Emisje amoniaku z pomieszczeń dla drobiu		
3.1.1. Emisje amoniaku pochodzące z pomieszczeń dla kur niosek, hodowlanych kur brojlerów i młodych kur		
BAT 31. Aby ograniczyć emisje do powietrza z każdego pomieszczenia dla kur niosek, hodowlanych kur brojlerów i młodych kur, w ramach BAT należy stosować jedną z poniższych technik lub ich kombinację.		
a) Usuwanie obornika za pomocą taśmociągów (w przypadku systemów klatek wzbogaconych lub niewzbogaconych) co najmniej: — jedno usunięcie na tydzień z suszeniem powietrzem, lub — dwa usunięcia na tydzień bez suszenia powietrzem.	Nie ma zastosowania	BAT 31 Nie dotyczy
b) W przypadku systemów bezklatkowych:		
0. System wymuszonej wentylacji i niezbyt częste usuwanie obornika (w przypadku głębokiego ściółkowania z wydzielonym kanałem gnojowicowym) jedynie w połączeniu z dodatkowym środkiem zmniejszającym ryzyko, np.:	Nie ma zastosowania	

– osiągnięcie wysokiej zawartości masy suchej w oborniku, – system oczyszczania powietrza.		BAT 31 Nie dotyczy
1. Przenośnik taśmowy obornika lub zgarniacz do usuwania obornika (w przypadku głębokiego ściółkowania z wydzielonym kanałem gnojowicowym).	Nie ma zastosowania	
2. Wymuszone suszenie obornika za pomocą wymuszonej wentylacji aplikowanej przez rury (w przypadku głębokiego ściółkowania z wydzielonym kanałem gnojowicowym)	Nie ma zastosowania	
3. Wymuszone suszenie obornika przy użyciu perforowanej podłogi (w przypadku głębokiego ściółkowania z wydzielonym kanałem gnojowicowym).	Nie ma zastosowania	
4. Przenośniki taśmowe obornika (w przypadku ptaków).	Nie ma zastosowania	
5. Wymuszone osuszanie ściółki z wykorzystaniem powietrza wewnętrznego (w przypadku podłóg pełnych z głęboką ściółką).	Nie ma zastosowania	
c) Wykorzystanie jednego z wymienionych poniżej systemów oczyszczania powietrza: 1. Płuczka kwaśna mokra; 2. Dwu- lub trzystopniowy system oczyszczania powietrza; 3. Płuczka biologiczna (lub biofiltr ze zraszanym złożem).	Nie ma zastosowania	
UWAGI: Na fermie w kurnikach stosowany jest system wczesnego suszenia odchodów oraz redukowana jest wilgotność ściółki poprzez zastosowanie poidetek kropelkowych eliminujących nawilżanie wodą ściółki.		
Tabela 3.1 BAT-AEL dla emisji amoniaku do powietrza z każdego budynku dla kur niosek Amoniak wyrażony jako NH ₃		
Rodzaj pomieszczenia	BAT-AEL (kg NH₃/stanowisko dla zwierzęcia/rok)	
Chów klatkowy	0,02–0,08	
Chów bezklatkowy	0,02–0,13 ⁽³⁸⁾	
UWAGI: Nie ma zastosowania		
3.1.2. Emisje amoniaku pochodzące z pomieszczeń dla brojlerów BAT 32. Aby ograniczyć emisje do powietrza z każdego pomieszczenia dla brojlerów, w ramach BAT należy stosować jedną z poniższych technik lub ich kombinację.		
a) Wymuszone osuszanie ściółki i niewyciekowy system pojenia (w przypadku podłóg pełnych z głęboką ściółką).	Nie ma zastosowania	
b) System wymuszonego osuszania ściółki z wykorzystaniem powietrza wewnętrznego (w przypadku podłóg pełnych z głęboką ściółką).	Nie ma zastosowania	

c) Naturalna wentylacja i niewyciekowy system pojenia (w przypadku podłóg pełnych z głęboką ściółką).	Jest stosowany	BAT 32 Zgodny Stosowana jest metoda c)
d) Usuwanie obornika przenośnikiem taśmowym i wymuszone osuszanie powietrzem (w przypadku warstwowych systemów podłogowych).	Nie ma zastosowania	
e) Podłoga ogrzewana i chłodzona ściółką (w przypadku systemu „combideck”).	Nie ma zastosowania	
f) Wykorzystanie jednego z wymienionych poniżej systemów oczyszczania powietrza: 1. Płuczka kwaśna mokra; 2. Dwu- lub trzystopniowy system oczyszczania powietrza; 3. Płuczka biologiczna (lub biofiltr ze zraszanym złożem).	Nie ma zastosowania	

Tabela 3.2

BAT-AEL dla emisji amoniaku do powietrza z każdego budynku dla brojlerów o końcowej masie do 2,5 kg

Amoniak wyrażony jako NH₃

Parametr	BAT-AEL ⁽⁴⁰⁾ ⁽⁴¹⁾ (kg NH ₃ /stanowisko dla zwierzęcia/rok)	
Amoniak wyrażony jako NH ₃	0,01–0,08	

UWAGI:

Spełnienie wymogu BAT-AEL w zakresie w/w wskaźników emisji amoniaku będzie odbywać się poprzez jego porównanie z przekazaną do Starosty Łąncuckiego informacją o emisji amoniaku (patrz BAT 25)

Wnioskowane przez prowadzącego instalację zmiany obowiązującego pozwolenia zintegrowanego, nie stanowią istotnej zmiany w rozumieniu art. 3 pkt 7 ustawy Prawo ochrony środowiska. [Zmiana pozwolenia zintegrowanego nie dotyczy rozszerzenia rodzaju działalności – jest związana z opublikowaniem Decyzji wykonawczej Komisji Europejskiej (UE) 2017/302 z dnia 15 lutego 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) dla intensywnego chowu drobiu lub świń zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE. W związku z powyższym dokonano zmiany decyzji w trybie art. 155 ustawy kpa.

Po analizie całości akt zebranych w sprawie uznałem, że wnioskowane zmiany nie będą powodować znaczącego zwiększonego oddziaływania instalacji na środowisko, ani zmiany innych elementów instalacji, związanych z ustalaniem spełniania wymogów najlepszej dostępnej techniki o których mowa w art. 204 ust. 1, w związku z art. 207 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zachowane zostaną również standardy jakości środowiska.

Zgodnie z art. 10 § 1 ustawy Kpa organ zapewnił stronie czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwił wypowiedzenie się co do zebranych materiałów.

Za wprowadzeniem w decyzji zmian wnioskowanych zgodnie z art. 155 ustawy Kpa, przemawia interes społeczny i słuszny interes strony, a przepisy szczególne nie sprzeciwiają się zmianie przedmiotowej decyzji.

Z treści złożonego wniosku o dokonanie zmiany pozwolenia zintegrowanego wynika, że przy zachowaniu warunków zaproponowanych we wniosku, dotrzymywane będą standardy jakości środowiska, a przedmiotowa instalacja spełnia wymagania niezbędne do udzielenia zmiany pozwolenia zintegrowanego oraz wymogi najlepszej dostępnej techniki.

Biorąc powyższe pod uwagę orzekłem jak w osnowie.

Pouczenie:

1. Od niniejszej decyzji służy Stronie odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie za pośrednictwem Starosty Łańcuckiego w terminie 14 dni od daty jej otrzymania. (art. 127 i art. 129 KPA). Pisemne odwołania należy składać osobiście w Kancelarii Starostwa Powiatowego w Łańcucie, ul. Mickiewicza 2 lub przesłać pocztą na adres: Starostwo Powiatowe w Łańcucie; 37-100 Łańcut, ul. Mickiewicza 2.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania Stronie przysługuje prawo do zrzeczenia się odwołania (art. 127a §1 KPA), które należy wnieść do Starosty Łańcuckiego. Z dniem doręczenia Staroście Łańcuckiemu oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (art. 127a §2 KPA) i podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania (art. 130 §4 KPA).

Z up. STAROSTY ŁAŃCUCKIEGO
mgr inż. Jadwiga KOCHMAN
Naczelnik Wydziału
Środowiska i Rolnictwa

Otrzymują:

1. **Bartosz Urban zam.: Rakszawa 421/2; 37-111 Rakszawa**
2. Oś a/a

Do wiadomości:

1. Minister Klimatu i Środowiska
00 - 922 Warszawa, ul. Wawelska 52/54
2. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie
35 - 101 Rzeszów, ul. Langiewicza 26

Informacja o niniejszym pozwoleniu zintegrowanym zostaje umieszczona na stronie internetowej powiatu łańcuckiego (www.powiat-lancut.com.pl) – biuletyn informacji publicznej – pozwolenia zintegrowane.

Na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1546 z późn. zm.), zgodnie z pkt 53 części I załącznika do wyżej wymienionej ustawy pobrano opłatę skarbową w wysokości 10 zł. (zmiana PZ nie dotyczy rozszerzenia rodzaju działalności). Dowód zapłaty należnej opłaty skarbowej pozostawiono w aktach sprawy.

przygotował Marian Machowski – gł. sp. w wydziale Środowiska i Rolnictwa tel. 017 225-69-64, e-mail: marian.machowski@powiat-lancut.com.pl

ul. Mickiewicza 2 37-100 Łańcut	e-mail: starosta@powiat-lancut.com.pl http:// www.powiat-lancut.com.pl	Tel. + 48 17 225 70 00 17 225 69 71 Fax: 17 225 69 70
------------------------------------	--	---